

Svar på skriftligt spörsmål SSS 370/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om likvärdig efterlevandepension och unga efterlevandes ställning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 370/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Mari-Leena Talvitie/saml m.fl.:

Vad avser regeringen göra för att alla efterlevande ska kunna garanteras en likvärdig rätt till pension oberoende av ålder och familjeform och

vad gör regeringen för att förbättra de unga efterlevandes ställning?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Det lagstadgade familjepensionsskyddet består av två parallella system. Familjepensionen enligt arbetspensionslagarna är avsedd att ersätta inkomstbortfallet som förorsakas familjen till följd av försörjarens död. Familjepensionen enligt folkpensionslagen tryggar å sin sida en minimiförsörjning för den efterlevande maken eller maken och barnen.

Gällande familjepensionsskyddet i en situation då den efterlevande maken är under 50 år och inte har några barn kan det allmänt antas att den efterlevande är förmögen att skaffa sin egen utkomst och att han eller hon har ett flertal arbetsår kvar. Om villkoren inte uppfylls för att få familjepension tryggas personens utkomst ändå med hjälp av andra förmåner som regleras i lag, såsom utkomststöd och allmänt bostadsbidrag.

I pensionsreformen år 2017 gjordes inga ändringar i familjepensionerna. I samband med reformen avtalade dock arbetsmarknadscentralorganisationerna om att inleda en trepartsutredning om utvecklings- och moderniseringsalternativen för det lagstadgade familjepensionsskyddet. Social- och hälsovårdsministeriets arbetsgrupp publicerade i mars 2017 en rapport om utvecklingsalternativen för arbetspensionssystemets familjepensionsskydd (social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2017:19).

Arbetsmarknadscentralorganisationerna avtalade 11.6.2019 att efterlevandepensionen ändras till tidsbestämd så att den betalas i 10 år till den efterlevande, dock åtminstone tills den yngsta av de till barnpension berättigade fyller 18 år. Arbetsmarknadscentralorganisationerna avtalade även att efterlevandepension ska betalas till sambor som bor i gemensamt hushåll, om de har bott tillsammans i minst 5 år och de har ett gemensamt minderårigt barn.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 370/2020 rd

I det 10.12.2019 daterade regeringsprogrammet för statsminister Marins regering gällande åren 2019–2023 har man förbundit sig att fortsätta genomförandet av pensionsreformen 2017 i samarbete med arbetsmarknadscentralorganisationerna.

Social- och hälsovårdsministeriet har en familjepensionsreform anhängig, vars syfte är att modernisera familjepensionsskyddet enligt arbetspensionslagarna och folkpensionslagen så att det motsvarar samhällets och familjernas förändrade behov. I fortsättningen är målet i första hand att trygga utkomsten i anpassningsskedet efter förmånslåtarens död. Målet är även att förbättra barnens och barnfamiljernas ställning samt att omfördela familjepensionsförmånerna med beaktande av de ändringar som skett i arbetslivet, familjestrukturen och samhället. Arbetsgruppen som reviderar familjepensionssystemet har ovan nämnda avtal mellan arbetsmarknadscentralorganisationerna som grund för sitt arbete. Avtalet innehåller en utvidgning av rätten till efterlevandepension till sambor på vissa villkor. Detta skulle även förbättra ställningen för unga efterlevande i samboförhållanden.

Helsingfors den 20 maj 2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen